

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

Preus de suscripció

REUS. Pts. 1'50 al mes.

Fora. . . . . 4'50 trimestre.

Estranger. . . . 9

Número solt 5 céntims

Anuncis segons tarifa

ANY XI.

REUS, DISSABTE 19 D'AGOST DE 1916

Núm. 188

GRAN HOTEL DE LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

:: Habitacions amb telèfon urbà i interurbà :: Habitacions amb banys, dutxes i telèfon ::

S. GIL VERNET

METGE-CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU.—EX-PREPAREADOR ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA

Cirurgia :: Matriu :: Vies urinaries
Especialitat en la curació de les hernies

Consulta de 6 a 9

Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral. - BARCELONA

Josep Maria de Sucre

El sentiment religiós i l'immortalitat

(ACABAMENT)

111

Què enteneu per sentiment religiós? Si considereu que això sigui necessari o quan menys útil, quin mètode credeu més oportuni i propis per a promoure'l, reformar-lo i depurar-lo? En quines circumstàncies heu sentit emocions religioses, i en quines categories i en quins graus d'emocions creieu pot convindre la denominació específica de religiós?

Entenc per sentiment purament religiós aquell que tendeix a agermanar els homes fora de llurs esglésies i en el més enllà dels dogmes. Considerada la religió des d'aquest punt de vista, pot donar-se el cas de que un clergue que's cregui completament religiós no ho sigui positivament, mentres que un artista que's cregui completament ateu sigui fondament religiós. Així podrà dir-se que una profunda religiositat és privilegi d'aquells que viuen intensament la llur vida interior i l'expliquen amb accions de responsable solidaritat, sigui la que's vulla la llur condició i el llur ambient social. Una sonata de Beethoven em produeix una emoció religiosa, mentres que'l sacrifici de la missa i l'oració no diuen res a la meva ànima.

IV

El problema de la vida futura preocupa el nostre esperit? Coneixiu un'altra vida de la personalitat després de la mort? La compreneu com la repercecció de les nostres accions o bé en el sentit metafòric d'una realitat d'ultra tomba?

Comprenc la vida futura en el sentit de la repercecció dels actes de quicun amb respecte a l'ambient en el qual ha viscut. Si nosaltres obrem perfectament a la vida mercès a l'ensenyença paterna, aquest és un bell exemple de l'immortalitat del pare. Per consegüent, serà més gran en joia l'immortalitat de l'home que més hagi estimat i treballat pels altres.

V

Quina relació existeix, segons nosaltres, entre la religió i el dogma? Aquest és la condició d'aquella? I què enteneu per dogma?

El sentiment religiós és superior al dogma; mes, el dogma tendeix amb

frequència a substituir el sentiment religiós. L'existència del dogma és comprensible en quant lliga, reglamenta i circumstància la forma de la creença, mes, en cap creença, per ampla que sigui, dóna el dogma la total explicació de la subconsciència.

VI

La creença i la ciència són compatibles? Si és que sí, com se concebeix aquesta compatibilitat?

La ciència és filia de l'anàlisi i de la disciplina objectiva; mentres que la creença és una espècie de pressentiment, més o menys intens, segons els individus. Sense la intuïció més o menys profunda d'un sucés, sense la predisposició interna i impensada del descobriment, jo no crec possible l'invençió i molt menys el descobriment. L'intuïció científica em sembla la millor norma de l'acció en tots els moments de la vida.

VII

A la moral la considereu independent o no de la religió? Quin lloc ocupa l'idea d'una sanció a la vostra vida moral?

Religió o moral? Heus aquí dos noms que per a mi tenen una mateixa i substancial significació: l'exercici intel·ligent d'una vida interior. Encara que sense els preconceptes de pecat i redempció, l'home que sent la responsabilitat de la seva existència, pot desenrotillar-la amb bell fervor humà en el sentit de l'individual i solidaria emanació.

VIII

Acudint a l'enquesta oberta per l'Ajuntament de Barcelona per a informar respecte al projecte de pressupostos de la Comissió de Cultura, l'**'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana'** ha dirigit a la dita Comissió el següent document:

«Honorable senyor: La Comissió de la vostra digna presidència va pendre l'acord d'interessar a les entitats i particulars perquè acudissin a la informació oberta per a la construcció d'edificis escolars a la ciutat de Barcelona. Aquesta «Associació», tot agrant i elogiant l'acord pres, us vol fer avinent el seu fonsíssim desig que la obra es porti a bon fi i que comencin a alçar-se els edificis escolars projectats que's interessos de la ciutat demaren amb urgència i que el dia de demà serán el fogar on s'hi educarà i vivifarà l'esperit ciutadà tan mancat de una ferma regeneració i d'una base de catalanitat absolutament indispensable pel nostre viure.

L'escola sense inspiració religiosa professional em sembla la més representativa dels temps moderns. L'esperit d'armonia que necessita el noi pot ésser alimentat pel coneixement de l'art junt al culte intel·ligent de la Natura, amb la pràctica de les cooperacions socials, els exercicis físics, etc.

ASSOCIACIÓ PROTECTORA DE L'ENSENYANÇA CATALANA

IX

Haveu conservat intacta la vostra fe de l'infantesa? Si és que no, en quina edat i en quines circumstàncies heu romput amb la confessió religiosa tradicional que feu, creiem, la de la vostra joventut? Quin efecte ha produït aquest desenllaç sobre els vostres sentiments, pensaments i conducta?

Sense voler-ho he renunciat a la fe tradicional heretada dels meus progenitors en el moment en que les primeres lluites de la vida em feren experimentar el seu restringiment: això succeïa als quinze anys; la meva ànima, àvida i comprensiva, no pogué adaptar-se als límits d'una religió exclusiva. Mes, el desenllaç no produí en mi cap mal efecte. Aquell qui encara viu en el dogma no podrà considerar inferior a la seva mateixa vida la que segueix vivint. L'idea de pecat i redempció han sigut insensiblement superades per l'exercici sempre més conscient i terrorós d'una solidaria vida interior.

X

Si admeteu relacions entre l'Estat i l'Església, com les concebiu?

Un Estat ideal és l'expressió armònica dels ciutadans. De consegüent, l'Estat no pot destruir tals armonies mostrant preferència per una església o per una casta. Tot ciutadà, deu ésser respectat en la seva íntegra personalitat i disfrutar la concessió proètica i metafísica que més li convingui; a l'Estat no deu ser-li permés decidir-se per una o altra església. Jo, si cab, estic per l'església subjecta a l'Estat.

JOSEP MARIA DE SUCRE.

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

Els Edificis Escolars

Acudint a l'enquesta oberta per l'Ajuntament de Barcelona per a informar respecte al projecte de pressupostos de la Comissió de Cultura, l'**'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana'** ha dirigit a la dita Comissió el següent document:

«Honorable senyor: La Comissió de la vostra digna presidència va pendre l'acord d'interessar a les entitats i particulars perquè acudissin a la informació oberta per a la construcció d'edificis escolars a la ciutat de Barcelona. Aquesta «Associació», tot agrant i elogiant l'acord pres, us vol fer avinent el seu fonsíssim desig que la obra es porti a bon fi i que comencin a alçar-se els edificis escolars projectats que's interessos de la ciutat demaren amb urgència i que el dia de demà serán el fogar on s'hi educarà i vivifarà l'esperit ciutadà tan mancat de una ferma regeneració i d'una base de catalanitat absolutamente indispensable pel nostre viure.

L'**'Associació Protectora'** no creu necessari remarcar l'alta i urgent necessitat que Barcelona posseeixi edificis escolars dignes d'ella i dels anhels que la mouen. Els estatges mancats de tota condició de decor i d'hygiene que actualment serveixen d'escola són un oprobri i constitueixen la causa de la manca de cultura general i de civilitat que impossibiliten tota obra de progrés i d'embaranzida democràtica.

I l'**'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana'**, que representa l'anhel patriòtic del nostre poble que aspira a portar a l'escola primària la idea i el sentiment de la Nació, encarnats en l'harmonia viva de l'idioma, i que aplega en aquesta aspiració el sentit de la nostra dignitat nacional que vol reivindicar se i el desig de dotar a la nostra ensenyança d'un mitjà més eficaç d'expansió i de transfiguració en els nostres infants, aquesta **'Associació'**, ha de veure amb plaer i s'hà de sentir disposada a oferir la petita aportació que la seva adhesió significa, a tots aquells intents que vagin encaminats a que l'escola primària, base de tota ciutadanía, sigui dotada de totes aquelles avantatges que teneixin a millorar la seva condició i a perfeccionar les seves tasques. Amb els edificis escolars que aqueix Ajuntament projecta dur a terme, els primers passos espirituals dels nostres infants seran dotats d'un ambient amable, i el lloc os rebrà els beneficis de l'estatge clar i espaiós on se tancaran les primeres hores d'estudi i d'educació dels futurs ciutadans.

Per això, aquesta **'Associació'**, expressament creada per portar a nostres infants la sanitat de l'esperit que sols pot derivar-se de la possessió del sentiment de la nacionalitat que fa que's homes sentin agermanats els llurs destins en l'acompliment d'un ideal col·lectiu i superior, dona la seva adhesió humil a l'Ajuntament de la ciutat de Barcelona en el moment que ell anuncia anar a la construcció d'edificis escolars, i creu que tots els ciutadans s'han de sentir generosos per a veure amb goig les quantitats que a aquest objecte s'han destinades; car, per crescudes que elles siguin han de fruitar en abundosos guanys per a la nostra ciutadanía, sobretot si, com és de esperar, a aquest millorament material imprescindible s'el dota dels beneficis d'una esplèndent i franca catalanitat que compleix en altre sentit l'actuació renovadora que s'inicia per impuls lloable i venturos d'aqueixa Comissió de Cultura.

A aqueixa Comissió i a tot l'Ajuntament en ple, l'**'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana'** adreça la seva felicitació, en el moment que interpretin feliçament i es proposen realitzar una de les més cares aspiracions de la ciutat.

Visqueu, senyor, molts anys per bé de Barcelona, Cap i Casal de la Nació Catalana.

de Barcelona, Cap i Casal de la Nació Catalana.

Barcelona, 29 de juliol de 1916.

El president. M. Folguera i Durán.

El secretari, F. Culí i Verdaguer.

Honorabla senyora President de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona.

RETALLS i COMENTARIS

... al ser trasladado el bandido «Pasos Largos» de la casa de socorro a la cárcel, la fuerza pública tuvo que rodearle, ante la actitud de un numeroso grupo que, dando vivas a «Pasos Largos», trataba de libertarle. Dos de los más exaltados fueron detenidos.

Es clar, pobres malagueños, tienen razón; amb qui dret se's ha de privar d'una cosa tant típica com un «bandido»!

Això és tant com voler fer desapareixer l'ànima d'Andalusia. Que's deixin amb bon hora amb els seus bandos, amb les seves places de braus i la flamenqueria.

Si tot això desapareixia, i els andaluços mancats de lo que en ells és esencial, es tornessin laboriosos i actius com nosaltres, ningú hi perdria tant com els governants, car els hi costaríen més de governar allors els andaluços.

Díu «Solidaridad Obrera»:

«El Progreso», organillo desafinado del decrepito lerrouxismo, nos sale con música sindicalista, o que lo pare, y si no juzgue el lector este trecho de un artículo publicado anteayer por ese periódico: «No hay que pensar en soluciones de un Gobierno favorables en nada a las aspiraciones de los trabajadores; siempre y en todo momento, cada aparente concesión de los de arriba, será un nuevo eslabón de la cadena de los de abajo.

«De allá—del Gobierno—no puede venir más que la justicia que el lobo le predica al cordero.»

Sin duda, sin duda que es verdad todo esto.

¡Y qué raro nos resulta que un periódico burgués diga esas cosas, cuando no hace mucho aún, refiriéndose a la terminación de la huelga fabril, decía todo lo contrario! «La huelga textil se perdió—dijo «El Progreso»—, porque los obreros se limitaron a sus propios medios de acción y prescindieron sistemáticamente de los políticos.» Ahora resulta, que eso mismo, dicho por el diario de Lerroux, es «monseiga, pura monseiga», y que el obrero para triunfar, tiene que hacerse fuerte.

¿Por cuánto tiempo regirá ese criterio en los artículos del colega? Sencillamente: mientras la conveniencia no se

oponga. Es una postura, nada más. Mañana, pasado tal vez, nos saldrá con un cambio de frente, propiciando la intromisión funesta de los elementos políticos en los sindicatos y diciendo a los obreros que debemos confiarlos de los políticos «que llevan el alma del pueblo en las entrañas».

Del «Diluvio», sotto el títol «El miedo al regionalismo»:

«Un periódico de Madrid, de los bien avenidos con la artificiosa constitución española, expone temores por el acto de propaganda regionalista que la Lliga se propone celebrar en Galicia.

Este temor nos resulta curioso y peregrino. Se pasan la vida estas hojas madrileñas acusando de exclusivistas a los regionalistas, de no querer ocuparse más que de asuntos regionales, de no querer extender su acción fuera de las fronteras catalanas, y cuando los acusados contestan llevando su predicación al lejano Noroeste español, esas mismas hojas ponen el grito en el cielo y lloran por anticipado el mal que Cambó va a hacer en la dulce tierra de Rosalía de Castro.

¿En qué quedamos, señores plumíferos centralistas de Madrid? ¿Es que los regionalistas deben quedar recluidos en Cataluña o les van a permitir ustedes sentirse españoles y tratar de hacer resurgir una patria nueva por el autonomismo?

Todo lo que sea predicar regionalismo, descentralización, autonomía, federalismo, en cualquier región española, debe tener el aplauso de cuantos han dicho que en estos principios podrá encontrar un remedio España. Que sea Cambó el que haga esta obra o que sea otro, merece un elogio. Y lo merece más de parte de aquellos que dicen defender un españolismo intangible, pues el «leader» regionalista y los que le acompañan realizarán en esta excursión una obra de españolismo sano. Nosotros no vemos que de otra manera pueda irse a una unión, a una federación de regiones contra la poder centralista.

No escaseamos ataques a los regionalistas en cuanto tienen de reaccionarios y caciquistas dentro de Cataluña. En este punto somos y seremos sus enemigos irreconciliables.

Pero en cuanto les veamos intentar hacer resurgir el espíritu regional de los pueblos hispánicos, unirlos a Cataluña en la protesta contra el unitarismo, estamos con ellos, de acuerdo con nuestras tradiciones autonomistas y federales.

¿Qué sería mejor que esta obra la realizasen hombres de ideas avanzadas, defensores del ideal republicano? Claro que sí. Pero si éstos no lo hacen; si, hechas las honrosas excepciones que sean del caso, los más están entretenidos en menesteres más lucrativos que predicar al pueblo, ¿hemos de regatear nuestro aplauso a una iniciativa noble y levantada?

Lo que teme ese diario de Madrid, y con él todos los que viven de ese artificio del centralismo caciquista, es que el levantamiento de las regiones contra los usurpadores de su representación, la creación de un verdadero espíritu público en el pueblo español, les limpie el comedero y les quite todo poder. La autonomía gallega o valenciana o de cualquier otra región no hará mal a España; no lo tema el medoso colega; a quien hará mal es a las oligarquías, a los caciques, a los detentadores de la voluntad popular, a los usufructuarios del presupuesto, a todos los que viven a costa de esa ficción de constitución española que representa la muerte de toda energía regional y la supeditación de toda la vida nacional al burocratismo y al caciquismo madrileños.

Gazeta del treball

Els cerrallers

Els cerrallers d'aquesta ciutat continúen en vaga.

La societat d'oficials cerrallers ha tingut l'amabilitat d'enviar-nos una atenta carta adjuntant un exemplar de les bases presentades als patrons del ram. Heu's aquí lo que demanen dits obrers, justificant-ho en la situació critica que'ls ha creat l'encariment dels queviures:

1er. A tot oficial cerraller se li augmentarà en 0'25 céntims el jornal reglamentari, o sigui: els de 4'50 pesetes a 4'75 pesetes, els de 4 a 4'25 i els de 3'50 a 3'75 pesetes.

2n. Als oficials condicionals del prop passat any 1915 que actualment disfruten del jornal de 3 pesetes, se'ls augmentarà 0'50 pesetes per jornal.

3r. Seran exceptuats d'aquests augmentos tots els oficials que per sa índole especial o estat físic aquesta Societat els respecta son estat, essent divulgats per fulles a l'efecte tots els detalls que el cas requereix.

Segons els comunicants, malgrat estar inspirats per un gran esperit de tranzigència, els cerrallers s'han vist obligats a declarar la vaga, en vista de la desconsideració que amb ells han tingut el gremi patronal.

Celebrarem que la vaga tingui una prompta i feliç solució.

Els carrières

La Companyia del Nort continua exercint repressaries. A Madrid, últimament, ha despedit a quatre obrers que perteneixen al servei de Recorregut.

Els quatre foren vagistes i en el mateix servei hi ha personal que porta menys temps perteneixent a l'empresa.

Es estrany que davant l'insensata conducta de la Companyia el personal s'indigni i es parli novament de vaga?

—A Barcelona els ferroviaris del Nort han celebrat una reunió, acordant, entre altres coses, exigir a la Companyia els jornals dels dies que estigueren en vaga i que se'ls gratifiqui amb les mateixes gratificacions que's concedeixen als que no secunden la vaga.

També es censurá al Govern i al Institut de Reformes Socials.

Els boters

Al Vendrell han celebrat una reunió els boters de la província de Tarragona per a acordar la presentació als patrons de les tarifes disputides i aprovades en una reunió celebrada anteriorment a l'orredembarra.

Conflictes

La vaga de la casa Peter de Barcelona ha quedat resolta mitjançant la readmisió del delegat del sindicat, que havia estat despedit, i el pago de 250 pesetes, per part de la casa, com indemnització.

—A Olot hi ha vaga de obrers d'estatuaria decorativa.

—Regna alguna excitació entre els obrers dels Alts Forns de Málaga i Vizcaya. Se tem un proper conflicte.

De Sport

CICLISME

PROGRAMA del festival ciclista i motorista que amb motiu de la cursa «Copa Villa María» se celebrarà el dia 20 del corrent a dos quarts de 4 de la tarda en la pista de l'expressió de propietat.

Cursa local de motos (velocitat)

Primer categoria: 9 voltes de pista, 3.000 metres — motos fins a 170 c.c. Segona categoria: 15 voltes de pista, 5.000 metres — motos fins a 300 c.c.

Tercera categoria: 21 voltes de pista, 7.000 metres — força lliure.

Cursa provincial de cicles

(Neofits)

Premi Club Velocipedista: 6 voltes de pista — 2.000 metres.

Cursa local de motos (lentitud)

3 voltes de pista, 1.000 metres — força lliure.

Copa Villa María

Cursa provincial de cicles (resistència) 150 voltes de pista — 50.000 metres.

Notes. — Per a aquesta cursa hi ha ademés altres premis, consistentes en objectes d'art i primes en metàfic.

— Aquestes curses seran regides per reglament especial posat de manifest en el Club Velocipedista.

Fetes pel general Kalinin: 2.364 oficials, 107.225 homes, 147 canons, 159 ametralladores i 146 llençabombes i llençamines.

Pel general Lechitsky: 2.139 oficials, 100.500 soldats, 127 canons, 424 ametralladores, 44 llençabombes i llençamines i 36 carros de municions.

Pel general Sakharoff: 1.967 oficials, 87.248 homes, 76 canons, 232 ametralladores, 119 llençabombes i llençamines i 128 carros de municions.

Pel general Tcherbatcheff: 1.276 oficials, 55.794 homes, 55 canons, 211 ametralladores, 29 llençabombes i llençamines i 129 carros de municions.

Comuniquen de Tortosa amb fetxa d'ahir:

pública refugiats a Espanya puguen ésser conduits a la frontera i entregats a les autoritats franceses.

♦♦

En principi ha quedat acordat celebrar a Artés, el dia 27 de l'actual, un acte de propaganda de la Unió de vitzcultors de Catalunya.

♦♦

En el Govern civil s'ha rebut autorització per a establir una central elèctrica per a enllumenat i demés usos del poble de Caseres.

♦♦

Comuniquen de Tortosa amb fetxa d'ahir:

«En l'Observatori de l'Ebre se registraren abans d'ahir dos grans agitacions sísmiques, registrant-se quatre diferents tremolars de focos no molt llunyans.

A la matinada d'ahir se registrà altre terratrèmol bastant intents, que deu haver ocorregut a 1.800 kilòmetres de distància, i posteriorment, a les 5'30 de la tarda, altre també molt llunyà.»

♦♦

Aují hi haurà escullides sessions de cine a la Sala Reus, Teatre Fortuny i Kursaal.

♦♦

Hem rebut un escrit del Sindicat Agrícola de Castellvell, parlant de l'assumpte del sulfat, del que ja'n s'ha ocupat en l'edició d'ahir.

Auria demà.

♦♦

A les Cases Consistorials hi ha exposats els cartells, anunciant les festes majors de Berga i Igualada, ambdós escrits en català.

♦♦

Anit celebrarà sessió l'Ajuntament, quin extracte publicarem demà.

♦♦

El quadern de la «Lectura Popular» d'aquesta setmana publica una col·lecció de poesies del distingit poeta en Josep Iglesias Guizard.

♦♦

Hà començat la pesca anomenada del «bou».

♦♦

Xorisso marca EL LEON

Fabricats exclusivament amb carns de tocino escullides i fresques

De venda:

Magí Martí, carrer Llovera.

♦♦

La Delegació d'Hisenda de Tarragona ha fet públic en el B.O. que no trobant-se autoritzada per la Superioritat ni per aquella Delegació cap visita de inspecció als pobles d'aquesta província per a descobrir la riquesa oculta per industrial i altres conceptes, ni fet cap nomenament per a comprovar prop dels Ajuntaments la recaudació dels impostos que administren per ministeri de la llei, se prevé als alcaldes que si algun individu intentés exercir funcions inspectores o desempenyar comissions que no se li han conferit, ho evitin, detenint-lo i donant coneixement immediatament de les seves seyses personals i de la documentació que hagués exhibit.

♦♦

S'ha vist en l'Andiencia provincial una causa pdr estafa, precedent del jutjat d'aquesta ciutat, contra Bonaventura Pagés i altra. El fiscal retirà l'acusació.

♦♦

À últims de mes o primers de setembre començarà la verema en les vinyes més avencades, com són les dels termes municipals de Vilaseca, Constantí i Tarragona.

♦♦

Secció Oficial

ALCALDÍA CONSTITUCIONAL

DE REUS

Hayent acudit an aquest Ajuntament don Pere Samora Teixés, en sollicitud de permís per a introduir alguns canvis d'emplaçament en la maquinaria de son taller situat en el carrer del Dr. Robert, núm. 42, cantonada a la de Sant Tomás, aquesta Alcaldía per decret d'aquesta setxa ha acordat publicar-ho, en compliment de lo dispesat en l'art. 441 de les Ordenances Municipals, a fi de que les persones interessades poden presentar ses reclamacions dintre del plaç de deu dies en el Negociari de Foment de la Seu.

Municipal, en el qual estarán de manifest l'expedient i plànols de referència.

Reus 16 d'agost de 1916.—L'alcalde, Manuel Sarda.

Informació

Coccola de Viticultura i Crisiologia de Reus

Observacions Meteorològiques

DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15
Baròmetre corregit a 0°	749.1	747.4
Sol...{	33.5	
MÀXIMA { Ombra.	31.7	
TERMÓMETRE		
MÍNIMA { Ombra.	16.0	
Sol...{	17.2	
PSICRÒMETRE	Termòmetre sec.	22.9
	Idem humit...	15.8
		17.2
HUMITAT relativa de l'aire.	0.00	0.00
TENSIO del vapor acuos.	0.00	0.00
ANEMÒMETRE	Direcció del vent.	O N O
METRE	Velocitat del vent.	N O
		558.
Pluviòmetre.....		268.
Evaporímetre.....		5.25
Estat del cel.....	Ras	Ras

A nostres col·laboradors

Aquests dies hem rebut uns treballs de nostres volguts col·laboradors en S. de H. Sedó i E. Monsalvat que no hem donat a la publicitat pérque amb ells es dirimeixen qüestions personals que donarien lloc a desagradables polèmiques de nul o quasi nul interès per a nostres lectors.

Donem aquesta explicació per a satisfacció de nostres volguts col·laboradors dels treballs dels quals tenim en molt estima, però creiem que amb nosaltres es faràn càrrec de que una publicació com la nostra, ja de si prou entrègada a escarxes de polèmica, ha d'evitar en lo possible tot pugilat en ses propies planes i que's trenquin per motifs fútils, relacions de cordialitat i simpatia amb bons companys en la premsa.

Llegim en «Le Telegramme», de Toulouse, que els Goberns espanyol i francès han arribat a un acord per a que tots els desertors de la veïna Re-

l'aparato NO és un «Gramófon»
: : Catálegs gratis : :

DIPÓSIT DE RELLOTGERIA.—RELLOTGES DE BUTXACA i DESPERTADORS DES DE 2'90 PESSETES —

Se cediran barato una máquina de molde ametxes i altres utensilis consernes al ram de la pastelería.

Per a informes dirigir-se en aquesta impremta.

El Dr. A. TORT NICOLAU, especialista en parts i enfermetats de les dones, ex-quefe clínic de la Maternitat i Col·legi de la Pau, de Madrid,

HA TRASLLADAT

el seu consultori al carrer de Sant Joan núm. 2, primer, damunt del Cafè d'Esanya.

Consulta de 10 a 12 i de 3 a 5.

Teléfon número 78

Fa falta

Dependent i
Aprendent

per a un comerç de
Merceria i Novetats
aquesta.

Informaran en aquesta impremta.

Espectacles

Teatre Fortuny

Grans sessions de cine per a avui.
Programa extraordinari.
Preus i hores de costum.

Kursaal de Reus

Grans sessions de cine per a avui.
Nou programa de cintes.
Preus i hores de costum.

Sala Reus

Grans sessions de cine per a avui.
Esplèndit programa.
Preus i hores de costum.

Moviment del port de Tarragona

Datos facilitats per l'Agència Fabregas

Anunci de sortides de vaixells

Dia 19.—«Cabo San Martín» per a la costa; consignatari, Peres.

Dia 19.—«Ebro» per a Dinamarca; consignatari, Ferrer.

Dia 20.—«Cabo Roca» per a Cete i Marsella; consignatari, Peres.

Dia 21.—«Fortuny» per a Londres; consignatari, Mac-Andrews.

Dia 21.—«Manuel Espaliu» per a Cete i Miza; consignatari, Fábregas.

Dia 23.—«Catania» per a Marsella; consignatari Mac-Andrews.

Dia 1.—«Iberia» per a Suecia; consignatari, Boada.

Dia 1.—«Setubal» per a Noruega; consignatari, Boada.

Companyia del Gramófon

SOCIETAT ANÒNIMA ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes

Titta Ruffo i Caruso

en discs marca Gramótono

De venda: R. Perpiñá.

Major, 22. — REUS. — Despatx: 24, pral.

Comercial

CANVIS CORRENTS

donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comerç de la plaça de Reus.

ESTRANGERS

Londres 90 dñf.	ops.	din.
Idem xeque	>	>
Paris idem.	>	>
Berlin idem.	>	>
Marsella vista.	>	>
Hamburg vista..	>	>

Canvi anterior de operacions	VALORS LOCALS	Valor nominal Pts.
455	Gas Reusense	250
600	Industrial Harinera	500
615	Banco de Reus de Descuentos i Préstamos.	500
500	Oblns. Electra Reusense.	500
25	Companyia Reusense de Tranvías, S. A.	250
200	Idem id., Serie B.	500
400	Électrica Reusense.	500
2600	Institut P. Mata.	2500
520	Institut P. Mata.	500
160	Empresa Hidroeléctrica	369'50
523'50	Obligaciones Manicomio Reusense.	500
50	Carburós de Teruel.	500
	Pantán Riudecanyes.	50

Grans Magatzems GIBERT

Plaça Constitució, 1 (Porxos) (Al costat de la casa Bufill)

Malgrat l'aument dels genres, aquesta casa segueix venent als preus antics, oferint verdaderes i contínues ocasions.

Indiscutibles gangues per a estiu

Pantalons dril fresc	a 2 ptes.
Americana alpaca	des de 1 "
Trajo dril confeccionat	a 5 "
" kaki retor, trama i urdim	a 15 "
Guarda pols	a 4 "
Calsotets blaus, propis per a treballs del camp	a 0'60 "
Camises senyora brodat i fistó	a 1 "
Tovallons refresc	a 0'10 "

Importants ocasions en troços llana, cotó, batista, percal, genres blancs, brodats, puntilles i tapa-punts.

Immens assortit en colls, elàstics, camises, corbates, mitjons, estovalles, mocadors de butxaca i tovalloles.

COMPRADORS:

Si voleu comprar bé i barato, no deixeu de visitar aquesta casa.

Vendes al comptat Preu fixo

Plaça Constitució, 1 (Porxos)

(Al costat de la casa Bufill)

Nou Consultori de Medicina i Cirurgia

Dr. Josep Rebullida Pedret

EX ALUMNE INTERN DEL Dr. CAJAL

Especialitat en enfermetats del noi i de la dona

Alumne de les clíiques dels Drs. Olshausen, de Munich, i Pfaundier

OPERACIONS. - Hores de consulta: de 10 a 12 del

matí i de 3 a 5 de la tarda

Hotel París. - REUS

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic

DEL Doctor A. FRIAS

VACUNACIÓ CONTRA LA RABIA

Là vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada

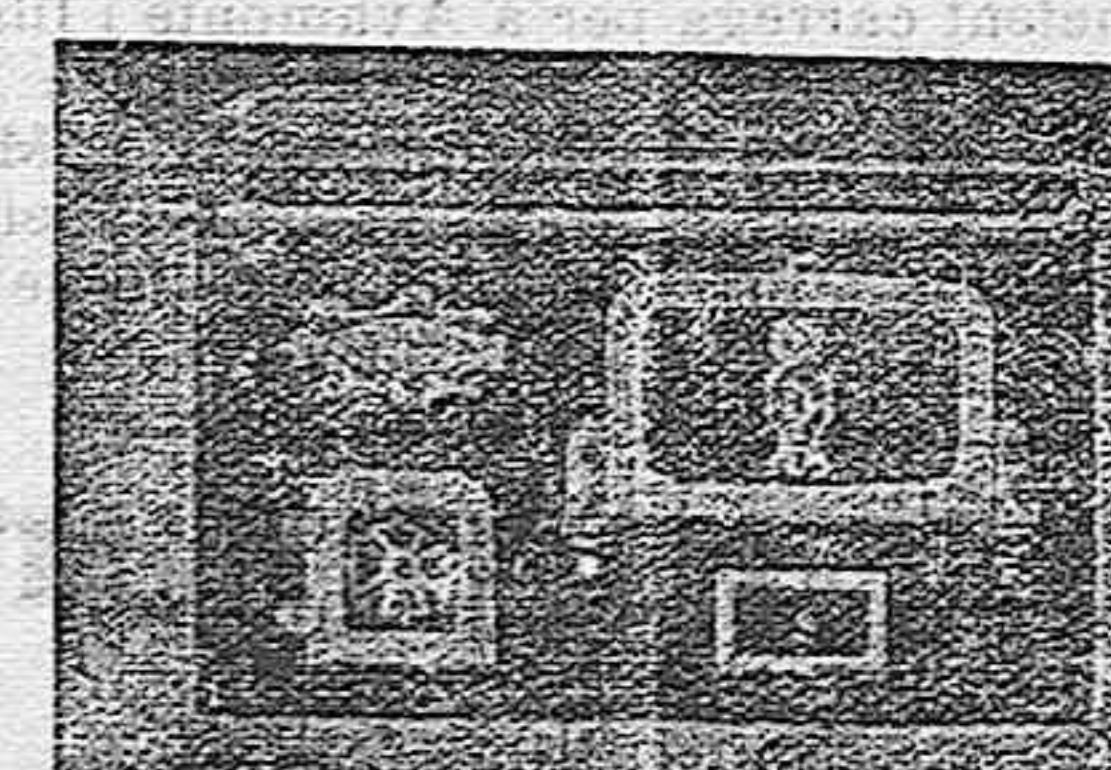
Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

RAMÓN SALVAT

ARRIVAL ALT DE JESÚS, 30. — Teléfon 220. — REUS

Cuines económiques

No compreu cuines sense ans fer-se carrec de les ventatges que reuneixen les d'aquesta casa.

Totes les cuines, són assenyalades i garantides de ínfim consum de combustible,

Assortit complet de tot lo concernent al ram de fumisteria

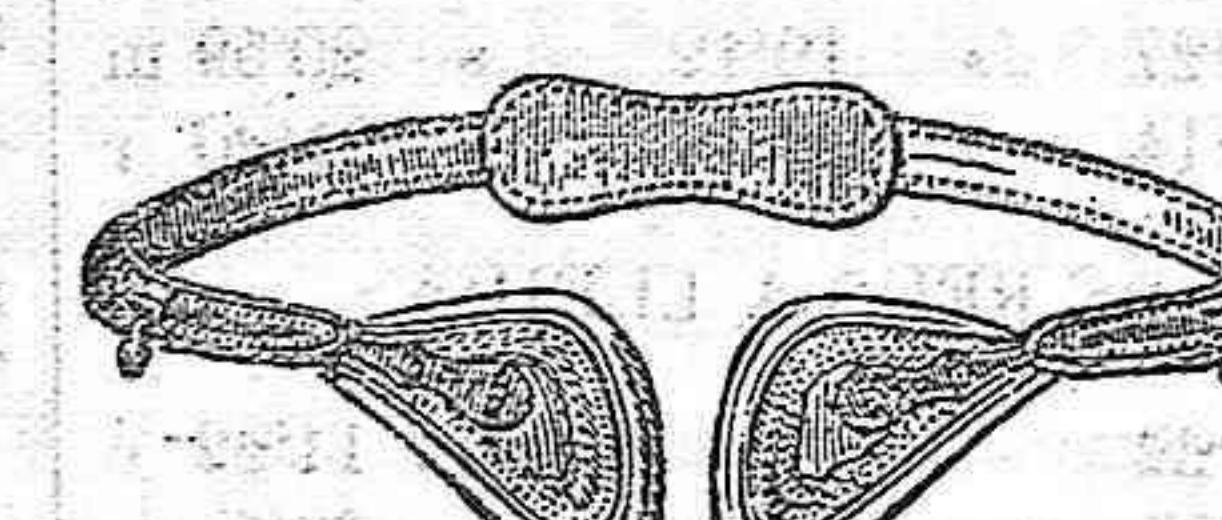
CARBÓ MINERAL AGLOMERAT

PER A CUINES ECONÓMIQUES I CALEFACCIÓ

30 per 100 més econòmic que'l Koc

COTISEM: Carbons asturians i regionals en grans cantitats.

ENCARRECS: Recs, 15, primer, 1.ª (Travessia Sant Joan). Teléfon 185.

AVIS

Als trenats i al públic en general

No hauria de permetre's el cinisme de certs intrusos xarlatans i mercaders d'ofici, que amb el major descaro i frases desllumbrants, anuncien la curació radical de les hernies, sense coneixer sisquera en què consisteix a tal dolència, i sense comptar amb cap títol que justifiqui la seva aptitud.

Molts són els que venen bragues, pocs molt pocs els que saben col·locar-los, rarissims els que coneixen que és una hernia.

JOSEP PUJOL

CIRURGIA

Especialista en la curació de les hernies (trenats) amb 28 anys de pràctica entre la casa Clausolles, de Barcelona i mon establiment de Reus

Braguers de totes classes, lo més pràctic i

modern per a la curació o contenció de les hernies per cròniques i rebels que siguin, des de 3 pessetes a 125.

Faixes hipogàstriques o ventrals, tirants omoplàstics.

Gran assortit en lentes i gafes per a miopes i vista cansada.

Binocles teatre i campanya i tot lo concernent al ram d'òptica, cirurgia i ortopèdia.

NOTA.—No equivocar aquest antic i acreditati establiment LA CREU ROJA, dirigit per persona competent i amb títol professional, amb altre d'igual article que hi ha en el mateix carrer, que amb el fi de despistar a la meva clientela i per a millor aprofitar-se del crèdit que gosa casa meva, s'ha establert prop de la mateixa.

Monterols, al costat del fabricant de gorres d'en Isidro Pons

'La Cruz Roja'

CASA FUNDADA EN 1896

TIPOGRAFIA CATALANA.—LLOVERA, 23.

